

KDE HLEDAT POMOC PŘI ŘEŠENÍ ŠIKANY

Mgr. Jana Havlíková, oddělení prevence ZSP MHMP

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKOU PORADNOU

- Na žádost školy a školského zařízení pomáhají pedagogicko-psychologické poradny ve spolupráci se školním metodikem prevence a dalšími pedagogickými pracovníky řešit aktuální problémy související s výskytem rizikového chování, zajišťují prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence.

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

- Diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů jako podklad pro tvorbu nápravných programů.
- Metodické vedení práce výchovných poradců a školních metodiků prevence v základních a středních školách.
- Metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol.

ADRESÁŘ METODIKŮ PREVENCE V PPP

	Jméno	Adresa	Telefon	e-mail
1, 2, 4	PaedDr. Lenka Marušková PhDr. Václava Masáková	Francouzská 56/260 101 00 Praha 10	267 997 015 267 997 021 267 997 050	lmaruskova@ppppraha.cz vmasakova@ppppraha.cz
3	Mgr. Pavel Klíma	Lucemburská 40/1856 130 00 Praha 3	222 717 193 222 714 077	metodik.p3a9@gmail.com
9	Mgr. Eva Ďurčecová	U Nové školy 871 199 00 Praha 9	266 310 939 266 312 530	durcekova.poradna9@seznam.cz
P 11 - Jižní Město	Hellena Holečková	Kupeckého 576/17 149 00 Praha 4 - Háje	272 918 682 272 942 004	hellena@volny.cz
P12 - Modřany		Barunčina 11 143 00 Praha 4 - Modřany	241 772 412 241 774 672	
5	PhDr. Pavla Kosinková Mgr. Lucie Matějovská	Kuncova 1580/1 155 00 Praha 5	251 613 572 735 083 079 251 611 803	kosinkova.prevppp5@volny.cz matejovska.prevppp5@volny.cz
6	Mgr. Lenka Chmelařová	Vokovická 3/32 160 00 Praha 6	220 612 131	kubesova.l@email.cz
7	PhDr. Iva Světlá PhDr. Martina Urbancová	Glowackého 6/555 181 00 Praha 8	286 585 191	svetla@ppppraha7a8.cz urbancova@ppppraha7a8.cz
8				
10	PhDr. Martina Zelená Mgr. Michal Žmolík	Jabloňová 30 106 00 Praha 10	272 657 712	zelena@ppp10.eu zmolik@ppp10.eu
Křesťanská PPP	Mgr. Radka Fraňková	Pernerova 8 186 00 Praha 8	222 322 624	prevence@kppp.cz

PRAŽSKÉ CENTRUM PRIMÁRNÍ PREVENCE

- poskytuje metodickou podporu, konzultace, supervize a vzdělávání v jednotlivých oblastech rizikového chování

Rumunská 1

Praha 2

120 00

Telefon: 222 074 126, 604 724 628

Email: pcpp@prevence-praha.cz

Web: www.prevence-praha.cz

SPOLUPRÁCE ŠKOLY A STŘEDISKA

VÝCHOVNÉ PÉČE

Střediska výchovné péče zpracovávají a realizují cílené speciálně pedagogické programy pro třídní kolektivy při předcházení a řešení rizikového chování na podnět školy nebo školského zařízení.

[Vyhláška 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče](#)

[Metodický pokyn MŠMT č.j.: 14 744/2007-24 upřesňující podmínky činnosti středisek výchovné péče ze dne 29. 6. 2007](#)

Na základě podnětu obdrženo ze školy poskytuje ambulantní oddělení SVP pedagogickým pracovníkům školy odborné informace z oblasti prevence sociálně patologických jevů, diagnostické a poradenské služby i metodickou pomoc v oblasti výchovy a vzdělávání dětí a žáků s rizikem či projevy poruch chování. Dále středisko může zabezpečovat pro školu preventivně výchovné činnosti s třídními kolektivy (diagnostiku sociálního klimatu třídy a vztahů mezi žáky v rámci řešení negativních jevů ve školních třídách, cílené speciálně pedagogické programy pro třídní kolektivy při předcházení a řešení problémů šikany, intolerance a diskriminace, zneužívání návykových látek apod.).

ADRESÁŘ STŘEDISEK VÝCHOVNÉ PÉČE

- **Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Praha 2, Jana Masaryka 16**
Ředitel: Mgr. Jan Smolka

Středisko výchovné péče

Adresa: Jana Masaryka 64/16, Vinohrady, 120 00 Praha 2

Kontakt na ambulantní odd. SVP: 778 421 526, dvupraha@seznam.cz

- **Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19**
Ředitel: PaedDr. Jan Toman
<http://www.dum-praha.cz>

Středisko výchovné péče

Adresa: Rakovského 2/3138, 143 00 Praha 4 – Modřany

Vedoucí střediska PaedDr. Jolana Marková, tel.: 241 77 21 27, 244 401 461

E-mail spdm.modrany@seznam.cz

- **Výchovný ústav, středisko výchovné péče Klíčov a střední škola**
Ředitel: Mgr. Patrik Matoušů
<http://www.klicov.cz>

Středisko výchovné péče

Adresa: Čakovická 9, Prosek, 190 00 Praha 9

Ambulantní oddělení Praha 9 SVP Klíčov, Čakovická 783/51, Praha 9 Prosek, 190 00

Vedoucí oddělení: Mgr. Jan Stárka

Telefon: 286 580 711, fax: linka 28, fax: 283 883 472, mobil: 773 21 28 20

E-mail: ambulancepraha9@klicov.cz, starka@klicov.cz

Ambulantní oddělení Praha 10, Ostružinová 7, Praha 10, 106 00

Vedoucí oddělení: Mgr. Margita Kopřivová - zástupce vedoucího oddělení

Telefon: 286 887 075, fax: 283 883 472, mobil: 776 212 928

E-mail: ambulancepraha10@klicov.cz

Ambulantní oddělení SVP Kličov – detašované pracoviště Praha 5, Weberova 1, Praha 5, 150 00

Vedoucí oddělení: Mgr. Věra Přidalová, tel.: 251 614 735, fax: 251 614 735, mobil: 774 212 820

E-mail: ambulancepraha5@klicov.cz

- **Zařízení pro děti - cizince, diagnostický ústav, středisko výchovné péče a základní škola, Praha 5, Radlická 30**

Ředitelka: Mgr. Zuzana Vučková

<http://www.ddc.cz>

Středisko výchovné péče

Adresa: Kupeckého 576, 149 00 Praha 4 – Háje, tel.: 267 910 756 , E-mail: milos.kusy@seznam.cz

ORGANIZACE POSKYTUJÍCÍ V PRAZE CERTIFIKOVANÉ PROGRAMY SELEKTIVNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE V OBLASTI ŠIKANY

- Jules a Jim, o. s. - www.julesajim.cz
- Magdaléna, o.p.s. - www.magdalena-ops.eu
- Prev-Centrum z. s. - www.prevcentrum.cz
- Prevalis - www.prevalis.org
- Projekt Odyssea - www.odyssea.cz
- ProPrev, z. s. - <http://proprev.webnode.cz>
- PROSPE - www.prospe.cz
- Proxima Sociale o.p.s. - www.proximasociale.cz
- Život bez závislostí z. s. - www.zivot-bez-zavislosti.cz

METODICKÉ DOPORUČENÍ K PRIMÁRNÍ PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ U DĚTÍ A MLÁDEŽE (DOKUMENT MŠMT Č.J.: 21291/2010-28)

Příloha 6 - Školní šikanování

1.1. Co to je šikanování

1.2. Co šikanování není?

3.1. Obecné návody na šikanu neplatí

3.2. Tři kroky kvalifikované pomoci – Odlišení šikany od příbuzných fenoménů, vnitřní mapa šikanování, alternativní léčba šikany

3.2.1. První krok pomoci - Diferenciální diagnostika

3.2.2. Druhý krok pomoci - Vnitřní diagnostika

3.2.3. Třetí krok pomoci - určení typu scénáře pro základní směr léčby (co zvládne škola sama a kdy potřebuje pomoc zvenku)

3.2.3.1. Dva scénáře

3.3.1.1. Scénář pro počáteční obvyklou šikanu

3.3.1.2. Scénář pokročilá neobvyklá šikana

Příloha 1: Přímé a nepřímé varovné signály šikanování

Příloha 2: Rozdíly mezi šikanováním a škádlením

Příloha 3: Základní formy šikany

Příloha 4: Zkrácený popis stadií šikanování

Příloha 5: Legislativní rámec šikanování

METODICKÝ POKYN MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY K ŘEŠENÍ ŠIKANOVÁNÍ VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH (DOKUMENT Č.J. MSMT- 22294/2013-1)

Metodický pokyn poskytuje pedagogickým pracovníkům základní informace k řešení šikany. Text metodického pokynu je provázán s Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, čj. 21291/2010-28, ve kterém lze nalézt komentáře k metodickým postupům a užitečná metodická vodítka pro diagnostiku a nápravu v podobě tabulek.

PŘÍLOHA 1: Přímé a nepřímé varovné signály šikanování

PŘÍLOHA 2: Zkrácený popis stadií šikanování (Kolář, 2011)

PŘÍLOHA 3: Možná informace pro rodiče o programu školy proti šikaně

PŘÍLOHA 4: Doporučené znění textů ve školním řádu pro problematiku šikanování

PŘÍLOHA 5: Literatura, webové stránky, kontakty

Vybrané části stávajícího metodického pokynu k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních

- Škola má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky. V souladu se školským zákonem jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

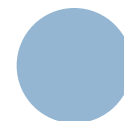
- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR.

- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí.

- škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo.

- Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu.
- Nejúčinnějším způsobem, jak ochránit děti před šikanou, je vytvoření školního programu proti šikanování. Ten si tvoří každá škola sama a zahrnuje v sobě metody řešení a další opatření zaměřená přímo na nápravu šikanování. Předpokladem jeho fungování je dobrá všeobecná prevence rizikového chování ve škole. Ředitel školy se musí orientovat v metodice, organizaci a právní problematice šikanování, dále by měla mít škola má vyškoleného alespoň jednoho odborníka pro koordinaci a následně i pro řešení šikany (zpravidla školní metodik prevence).

- Školní program proti šikanování má 13 komponent (hlavních součástí).
- Škola má k dispozici pro zastavení násilí agresorů běžná, ale i mimořádná nápravná opatření - napomenutí a důtka třídního učitele či ředitele školy, podmíněné vyloučení a vyloučení ze školy (nelze použít v případě žáka, který plní povinnou školní docházku), snížení známky z chování, převedení do jiné třídy, individuální výchovný plán pro agresora apod.
- Doporučuje se dále pracovat s agresorem, s obětí šikany i s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina či menšina) apod.
- V případech podezření nebo již prokazatelných projevů šikany, které nejsou bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně školního metodika prevence či výchovného poradce, je zcela na místě obrátit se na ředitele příslušné školy nebo školského zařízení.
- Pokud se však projeví nečinnost i ze strany ředitele a postup školy v řešení šikany je nedostatečný, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy nebo podat stížnost na školu České školní inspekci (dále jen „ČŠI“). Stížnost podaná písemně, osobně nebo v elektronické podobě se přijímá na všech pracovištích ČŠI.

- MŠMT chystá aktualizaci Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních z roku 2013. Materiál bude kromě jiného doplněn i o téma šikany učitele žákem.

Metodické pokyny MŠMT

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

OPATŘENÍ MŠMT K OBLASTI ŠIKANY VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ

- MŠMT nabízí školám nástroj, který napomáhá při řešení rizikového chování žáků – **Individuální výchovný plán** (známý pod názvem Smlouvy s rodiči). Tento nástroj naleznete na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/metodicke-doporuceni-msmt-pro-praci-s-individualnim>

- MŠMT také zveřejnilo na webových stránkách materiál, který shrnuje využití právních opatření při řešení rizikového chování žáků na školách:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vyuziti-pravnich-opatreni-pri-reseni-problemoveho-chovani>

Oddělení prevence MŠMT

Oblast primární prevence rizikového chování na MŠMT má v kompetenci oddělení prevence, které poskytuje potřebné informace k řešení a předcházení případům šikany.

Budinská Martina, Mgr.	Telefon: 234811331	kancelář C 111	vedoucí oddělení
Heřmánková Radka, Ing.	234811554	C 304	
Sklenář Vladimír, Mgr.	234811698	C 304	
Korbel Matouš, Bc.	234811281	C 305	

PORADNA MŠMT

- MŠMT zřídilo e-mailovou adresu prevence@msmt.cz , na kterou je možné podávat podněty, dotazy k výskytu a předcházení případů šikany a kyberšikany. Na zaslané e-mailové zprávy bude MŠMT bezprostředně reagovat.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Jana Havlíková

koordinátorka školské prevence

Magistrát hlavního města Prahy

Odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence

Oddělení prevence

Charvátova 9/145

110 00 Praha 1

- Tel.: 236 004 168
- Jana.Havlikova@praha.eu

